

Vijeće
Europske unije

Bruxelles, 17. listopada 2023.
(OR. en)

13917/23

INST 383
POLGEN 142
AG 115

POP RATNA BILJEŠKA

Od: Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine
DEPREZ

Datum primitka: 17. listopada 2023.

Za: Thérèse BLANCHET, glavna tajnica Vijeća Europske unije

Br. dok. Kom.: COM(2023) 638 final

Predmet: KOMUNIKACIJA KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU, VIJEĆU,
EUROPSKOM GOSPODARSKOM I SOCIJALNOM ODBORU I
ODBORU REGIJA Program rada Komisije za 2024. Ostvarimo rezultate
danas, pripremimo se za sutra

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2023) 638 final.

Priloženo: COM(2023) 638 final

Strasbourg, 17.10.2023.
COM(2023) 638 final

**KOMUNIKACIJA KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU, VIJEĆU,
EUROPSKOM GOSPODARSKOM I SOCIJALNOM ODBORU I ODBORU REGIJA**

Program rada Komisije za 2024.

Ostvarimo rezultate danas, pripremimo se za sutra

1. Ostvarimo rezultate danas, pripremimo se za sutra

Zajedno smo dokazali da odvažna Europa ostvaruje rezultate, a naš posao nije ni izdaleka završen i zato ostanimo ujedinjeni. Ostvarimo rezultate danas, pripremimo se za sutra. Predsjednica Europske komisije Ursula von der Leyen, govor o stanju Unije, 13. rujna 2023.

U lipnju će Europljani polagati **najveći demokratski ispit dosad**. Među više od 400 milijuna osoba s pravom glasa za novi Europski parlament bit će mnogi mladi koji prvi put **ostvaruju svoja demokratska prava**, a u pet država članica odsad su to i osobe u dobi od 16 i 17 godina.

Rezultati izbora, koji će se održati u **ključnom trenutku za europsku povijest**, odredit će smjer kretanja Europe sljedećih pet godina, a i nakon toga.

Suočavamo se s brojnim **epohalnim izazovima i prilikama**. Od klimatske krize i krize bioraznolikosti do digitalne revolucije i umjetne inteligencije, od brutalne ruske invazije na Ukrajinu do posljedične krize cijena energije i troškova života, od migracija do osiguravanja gospodarskog rasta i konkurentnosti.

Na početku svojeg mandata Komisija je predstavila **ambiciozan program za snažniju i otporniju Uniju**. Obvezali smo se biti odvažni kako bismo bili prvi klimatski neutralan kontinent i očuvali prirodni okoliš Europe, predvodili put prema antropocentričnoj inovativnoj digitalnoj tranziciji, potaknuli naše gospodarstvo uz jamčenje socijalne pravednosti, uključivosti i prosperiteta, ojačali odgovorno globalno vodstvo, zaštitili naše građane i vrijednosti te poticali i osnažili demokraciju.

Međutim, svijet je danas znatno drukčiji nego što je bio 2019. Kao Unija morali smo **reagirati i prilagoditi se dosad nezabilježenim izazovima** te ostati ujedinjeni u odgovorima na njih, a pritom nismo htjeli odustati od svojih ambicija.

Ubrzali smo usporednu zelenu i digitalnu tranziciju, uspostavili ključni instrument NextGenerationEU, ojačali ulogu EU-a kao globalnog predvodnika i promovirali vrijednosti koje su u središtu našeg društva, kao što su demokracija i vladavina prava. **Strategijom gospodarske sigurnosti** nastojimo iskoristiti prednosti gospodarske otvorenosti EU-a i istodobno smanjiti rizike koji proizlaze iz sve većih geopolitičkih napetosti i ubrzanih tehnoloških promjena.

Moramo privesti kraju rad na preostalim ključnim zakonodavnim prijedlozima koje je predstavila ova Komisija kako bismo osigurali da **građani i poduzeća imaju koristi od naših političkih mjera**. U tu će svrhu Komisija u nadolazećim mjesecima podupirati Europski parlament i Vijeće u postizanju dogovora o zakonodavnim prijedlozima koji su u postupku donošenja.

Kako bismo se što više mogli usredotočiti na tu zadaću i s obzirom na to da je većina potrebnog zakonodavnog okvira obećana u okviru ovog mandata već provedena, ovaj Program rada sadržava **samo određen broj novih inicijativa** kojima se ispunjavaju postojeće obveze i kojima se odgovara na nove izazove.

Gospodarstvo EU-a i dalje pokazuje otpornost unatoč izazovima s kojima smo se suočili u nastojanjima da ojačamo energetske sigurnost i otporno tržište rada te smanjimo ograničenja opskrbe.

Europski zeleni plan, naš obol borbi protiv klimatskih promjena i gubitka bioraznolikosti, i europski plan rasta i dalje su središnji dio rada Komisije. Iako je sada naglasak na **provedbi**, još ove godine iznijet ćemo prijedloge o zaštiti životinja u prijevozu, sprečavanju onečišćenja mikroplastikom, poboljšanju praćenja šuma te paketu za mobilnost. Nastavit ćemo usmjeravati Europu prema održivoj i prosperitetnijoj antropocentričnoj digitalnoj budućnosti programom **Digitalno desetljeće**.

Instrument NextGenerationEU i dalje će biti ključan za osiguravanje sigurne, cjenovno pristupačne i čiste opskrbe energijom, konkurentnosti europske industrije, socijalne i teritorijalne kohezije te prelaska na kružno gospodarstvo s nultom neto stopom emisija usmjereno na očuvanje prirode. Komisija će podupirati sve države članice u **ubrzavanju provedbe planova za oporavak i otpornost**, u skladu s preporukama za pojedine zemlje u okviru europskog semestra, uključujući poglavlja o planu REPowerEU. Početkom sljedeće godine provest ćemo privremenu evaluaciju provedbe Mehanizma za oporavak i otpornost.

Kako bismo **potaknuli otvaranje više radnih mjesta i ulaganja** u Europi, nastavit ćemo raditi i na ubrzanju uvođenja energije iz obnovljivih izvora uz zadržavanje kontrole cijena energije, osiguravanju opskrbe ključnim strateškim proizvodima kao što su kritične sirovine i čisti vodik te smanjenju administrativnog opterećenja, posebno kad je riječ o izvješćivanju, u skladu s našom strategijom za poticanje dugoročne konkurentnosti EU-a.

Istodobno moramo dovršiti **izgradnju okvira gospodarskog upravljanja prilagođenog budućim izazovima**. To znači postizanje dogovora o prijedlozima Komisije o reformi pravila upravljanja i jačanju održivosti duga te o promicanju održivog i uključivog rasta zahvaljujući reformama i ulaganjima.

Zajedno s belgijskim predsjedništvom Komisija će sazvati **sastanak na vrhu socijalnih partnera u Val Duchesseu** kako bi se raspravljalo o izazovima s kojima se suočavaju naša tržišta rada, radnici i poduzeća, među ostalim zbog nedostatka vještina i radne snage te pojave umjetne inteligencije.

Izazovi proteklih godina naglasili su prednosti i sposobnosti naše Unije. Međutim, oni su iscrpili proračun EU-a unatoč njegovoj ugrađenoj fleksibilnosti i opsežnom reprogramiranju. Kako bismo riješili taj problem, iznijeli smo prijedlog **za povećanje dugoročnog proračuna EU-a** radi odgovora na najhitnije potrebe. U njemu se predviđa ciljano povećanje potrošnje EU-a za veću potporu Ukrajini, financiranje djelovanja u području migracija, jačanje kapaciteta Unije za odgovor na povećane gospodarske i geopolitičke nestabilnosti, humanitarne krize i prirodne katastrofe te poticanje ulaganja u strateške tehnologije radi povećanja dugoročne konkurentnosti.

U skladu s pregovorima o dugoročnom proračunu EU-a za razdoblje 2021. – 2027. iznijeli smo prilagođeni **prijedlog o novim vlastitim sredstvima** kako bi se pomoglo financiranje otplate zajmova u okviru instrumenta NextGenerationEU.

Novi pakt o migracijama i azilu i dalje je strukturni odgovor koji je EU-u potreban za rješavanje budućih izazova povezanih s migracijama. Njegovo je donošenje ključni prioritet jer rad treba započeti već sljedeće godine kako bismo se pripremili za brzu provedbu.

S obzirom na to da hrabar otpor koji ukrajinski narod pruža invazivnim ruskim snagama ne posustaje, **EU će i dalje nepokolebljivo pokazivati solidarnost s Ukrajinom**. Unija i njezine

države članice dosad su u okviru pristupa Tim Europa osigurale **ukupno 82 milijarde EUR potpore** u obliku humanitarne pomoći, vojne opreme i osposobljavanja, robe za civilnu upotrebu, kao što su generatori, školski autobusi, medicinski proizvodi i evakuacija, visokokvalitetna, održiva i uključiva obnova gradova, pomoć djeci i obnova oštećenih škola te gospodarske potpore. Potpora se pruža u koordinaciji s našim međunarodnim partnerima u okviru **multilateralne platforme za koordinaciju donatora za Ukrajinu** pokrenute u siječnju 2023. na temelju odluke čelnika i čelnica skupine G-7. Komisija pruža usluge tajništva te platforme i olakšava blisku koordinaciju međunarodnih donatora i financijskih organizacija te osigurava dosljednu, transparentnu i odgovornu potporu.

Koridori solidarnosti između EU-a i Ukrajine pomogli su Ukrajini u izvozu više **od 57 milijuna tona poljoprivrednih proizvoda i gotovo 45 milijuna tona nepoljoprivrednih proizvoda te uvozu potrebne robe**. Komisija će putem zajedničke platforme za koordinaciju nastojati olakšati pravodobnu i stabilnu isporuku ukrajinskih poljoprivrednih proizvoda na svjetska tržišta.

Komisija osuđuje odluku Rusije o prekidu **crnomorske inicijative za žitarice** i nastavit će podupirati sve napore za ublažavanje sigurnosnih rizika za pomorski promet u Crnome moru. Vijeće je donijelo prijedlog Komisije o **produljenju privremene zaštite** osobama koje bježe od ruske agresije na Ukrajinu do 3. ožujka 2025. To će zajedno s inicijativama CARE i FAST-CARE pružiti sigurnost i potporu za više od 4 milijuna osoba koje uživaju zaštitu u cijelom EU-u.

EU je 2022. u rekordnom roku donio i nekoliko **hitnih inicijativa** za ublažavanje posljedica energetske krize na industriju i kućanstva.

Naposljetku, kako bismo istaknuli predanost EU-a pružanju potpore Ukrajini koliko god je to potrebno, **uspostaviti ćemo instrument za pružanje potpore Ukrajini u iznosu do 50 milijardi EUR** za razdoblje 2024. – 2027. Tim će se sredstvima odgovoriti na najhitnije potrebe Ukrajine, potaknuti njezin oporavak te poduprijeti modernizaciju i put prema članstvu u EU-u.

Zajedno s međunarodnim partnerima poduzeli smo korake kako bismo osigurali da se ratni zločini koje je Rusija počinila u Ukrajini kažnjavaju te da Rusija nadoknadi štetu koju je nanijela. **Međunarodni centar za kazneni progon zločina agresije protiv Ukrajine** započeo je s radom u Haagu i bit će ključan za istraživanje tih strašnih nedjela i olakšavanje pokretanja predmeta za buduća suđenja. Svi će snositi odgovornost za svoja djela. Nastavljamo raditi na tome da se omogući korištenje prihoda od zaplijenjene ruske imovine za obnovu Ukrajine.

Unija se mora **pripremiti za uspješno proširenje** kako bi potaknula dugoročni mir i stabilnost u Europi. Blisko ćemo surađivati s našim partnerima u pripremi za taj važan korak, među ostalim omogućavanjem pristupa Komisijinu izvješću o vladavini prava onim zemljama pristupnicama koje žele brže napredovati.

No i EU mora biti spreman. Komisija će predstaviti **Komunikaciju o reformama i preispitivanjima politika prije proširenja** kako bi ispitala mogući utjecaj veće Unije na svaku njezinu politiku te funkcioniranje europskih institucija.

Nastavit ćemo **suradnju sa zemljama i regijama** u cijelom svijetu, pogotovo u Africi, kako bismo se suočili s globalnim izazovima te ojačali multilateralno upravljanje i međunarodnu suradnju utemeljenu na propisima.

U svim našim aktivnostima i dalje smo predani Programu **održivog razvoja do 2030.**, a njegovi ciljevi održivog razvoja i dalje će biti u središtu naših politika¹ i programa za bolju regulativu².

2. Bolja regulativa, provedba i izvršavanje prava EU-a

2.1. Bolja regulativa, smanjenje opterećenja i racionalizacija zahtjeva za izvješćivanje

Smanjenje administrativnog opterećenja ključno je za **održavanje konkurentnosti europskih poduzeća**. Zbog toga je u Komunikaciji Komisije o dugoročnoj konkurentnosti³ postavljen cilj **smanjenja opterećenja povezanog sa zahtjevima za izvješćivanje za 25 %**, a da se pritom ne ugrožavaju ciljevi te politike. Time će se racionalizirati i pojednostavniti takve obveze koje imaju nerazmjerni učinak na uprave i poduzeća, uključujući MSP-ove i mikropoduzeća, te osigurati da budu svrsishodne.

Kako bi se postigao taj cilj, Komisija je donijela zakonodavne akte, među ostalim za reformu Carinskog zakonika Unije, kojim će se kreirati jedinstveno sučelje EU-a i olakšati ponovna uporaba podataka. Tim će se mjerama zajedno **uštedjeti oko 2 milijarde EUR**. Usto, predloženom revizijom Uredbe o europskoj statistici, smanjenjem broja anketa i većom upotrebom automatiziranih i pojednostavnjenih postupaka, ostvarit će se uštede, među ostalim za MSP-ove, u procijenjenom iznosu **od 450 milijuna EUR**. Ovim Programom rada Komisija iznosi **dodatne prijedloge za racionalizaciju**⁴ kako bi se smanjilo administrativno opterećenje bez snižavanja socijalnih i sigurnosnih standarda, standarda zaštite potrošača te okolišnih i gospodarskih standarda. **Pojednostavnit će se zahtjevi za izvješćivanje koje imaju ograničenu upotrebu**, primjerice konsolidacijom obveza koje se preklapaju, smanjenjem broja poduzeća na koja se izvješćivanje odnosi i povećanjem digitalizacije.

Kako bismo dionicima omogućili dovoljno vremena za prilagodbu novim zahtjevima, odgodit ćemo rok za donošenje **europskih standarda izvješćivanja o održivosti** specifičnih za taj sektor. Komisija će **prilagoditi pragove iz Računovodstvene direktive** kako bi više od milijun poduzeća moglo imati koristi od smanjenih zahtjeva za izvješćivanje te će preispitati **Uredbu o referentnim vrijednostima**, među ostalim kako bi se izuzeli administratori manjih referentnih vrijednosti, koji čine 90 % stanovništva, uz osiguravanje visoke razine zaštite potrošača i ulagatelja. Komisija predlaže i olakšavanje razmjene podataka među tijelima koja nadziru financijski sektor te izbjegavanje dvostrukog izvješćivanja. Promiče i pravodobni dogovor te široku primjenu zajedničkog elektroničkog formata za **prijavu upućenih radnika**.

---

¹ [Dobrovoljno preispitivanje EU-a](#) o provedbi Programa održivog razvoja do 2030.

² Ciljevi održivog razvoja i načelo „nenanošenja bitne štete” uključeni su u paket instrumenata za bolju regulativu i razvoj politika Komisije kako bi svi zakonodavni prijedlozi pridonijeli programu održivog razvoja do 2030.

³ COM(2023) 168.

⁴ Za detaljan pregled inicijativa poduzetih od 16. ožujka 2023., nastavak provedbe ovog Programa rada i donošenja nakon toga vidjeti Prilog II.

To će se nadopuniti stavljanjem na raspolaganje višejezičnog portala, kojim Komisija želi poduzećima omogućiti digitalno podnošenje prijava upućenih radnika na vlastitom jeziku za sve države članice koje odluče upotrebljavati taj alat.

U **drugoj obavijesti o izvještaja o taksonomiji**, koja služi kao smjernica za tumačenje objavljivanja informacija iz taksonomije, objasnit ćemo da nije potrebna procjena poduzeća za djelatnosti koje nisu značajne za njihovo poslovanje i za koje nedostaju dokazi ili podaci kojima bi dokazala usklađenost s kriterijima tehničke provjere iz taksonomije EU-a. Ukidanje određenih obveza objavljivanja informacija povezanih sa slučajevima alternativnog rješavanja sporova i zamjena platforme za internetsko rješavanje sporova donijet će ukupne koristi poduzećima u iznosu od oko **630 milijuna EUR** godišnje.

Prijedlozi će obuhvaćati i tržišne standarde za proizvode ribarstva, zdravlje bilja, prijevoz, poljoprivredu i praćenje prostorne infrastrukture. Komisija će surađivati sa **suzakonodavcima kako bi očuvala jednostavnost zahtjeva za izvješćivanje**, a da se ne ugroze ciljevi i svrha zakonodavstva. Na primjer, kad je riječ o **predloženoj Direktivi o dužnoj pažnji za održivo poslovanje**, Komisija će podupirati proporcionalnu primjenu obveza, posebno u područjima kao što je uloga skupina, kako bi se osigurala učinkovitost i izbjeglo nepotrebno opterećenje.

Kad je riječ o **Uredbi o portalu za industrijske emisije**, Komisija se obvezala ubrzati digitalizaciju i dodatno pojednostavniti zahtjeve za izvješćivanje. Revizijom **okvira za koordinaciju sustava socijalne sigurnosti** Komisija će nastaviti podupirati suzakonodavce u pronalaženju učinkovitih i izvedivih rješenja za zaštitu radnika i olakšavanje prekograničnih aktivnosti na unutarnjem tržištu. Nadalje, **program Digitalna Europa** dostupan je za financiranje inicijativa država članica za pružanje jednostavnih tehničkih sredstava izvješćivanja, kao što je jedinstvena ulazna točka za prijavljivanje kibersigurnosnih incidenata u okviru Direktive o mjerama za visoku zajedničku razinu **kibersigurnosti** širom Unije (Direktiva NIS2).

Pojednostavnjenje zahtjeva za izvješćivanje **dugoročan je rad kojem će se u doglednoj budućnosti trebati posvetiti pozornost**. Iako je utvrđivanje **osnovnih** zahtjeva za izvješćivanje složeno s obzirom na širinu propisa EU-a i njegovu interakciju s nacionalnim i regionalnim zakonima, bit će ključno za mjerenje napretka. Dionici mogu pomoći tako da objasne kako zahtjevi za izvješćivanje na njih utječu. Zbog toga smo objavili poziv na očitovanje⁵ kako bismo prikupili povratne informacije o zahtjevima za izvješćivanje koji uzrokuju opterećenje. Provest će se i daljnja savjetovanja s poduzećima, među ostalim s mrežom izaslanika MSP-ova, stručnjacima iz država članica i drugim dionicima, kako bi se utvrdila posebno problematična pitanja i područja kojima treba dati prednost. Komisija će imenovati i **izaslanika EU-a za MSP-ove** koji će sudjelovati na saslušanjima Odbora za nadzor regulative o inicijativama koje imaju velik utjecaj na MSP-ove. Osim toga, nastojat će riješiti problem zahtjeva za izvješćivanje koji uzrokuju opterećenje i koje su glavne uprave utvrdile u ciljanim **planovima racionalizacije** za 2024. i nakon toga. O napretku u ostvarivanju cilja od

---

⁵ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13990-Administrative-burden-rationalisation-of-reporting-requirements_hr

25 % izvijestit ćemo u godišnjim pregledima opterećenosti, počevši od pregleda za 2023., koji će se objaviti sljedeće godine.

U središtu će biti razvoj **alata umjetne inteligencije** i **velikih jezičnih modela**. To će pomoći da se na standardizirani način utvrde zahtjevi za izvješćivanje u propisima EU-a i da se analiziraju njihovi učinci u određenom sektoru. Komisija će raditi i na proširenju upotrebe **e-platformi** za prikupljanje i razmjenu podataka, kao što su jedinstveni digitalni pristupnik, e-platforma uspostavljena u okviru Uredbe o upravljanju energetsom unijom i djelovanjem u području klime te platforma za digitalne financije. Osim toga, Komisija će provesti **evaluacije i provjere primjerenosti** radi procjene mogućnosti pojednostavnjenja propisa kako bi bili što manje opterećujući, s naglaskom na utvrđivanju dodatnih mogućnosti za racionalizaciju zahtjeva za izvješćivanje⁶. Evaluacije programa i fondova višegodišnjeg financijskog okvira, koje se trebaju provesti u 2024., još su jedna prilika za procjenu načina za smanjenje opterećenja povezanih s financijskim programima EU-a.

Racionalizacijom zahtjeva za izvješćivanje dopunjuju se instrumenti Komisije za smanjenje opterećenja. U okviru Komisijina Programa za **primjerenost i učinkovitost propisa (REFIT)** sve evaluacije i revizije usmjerene su na mogućnosti za smanjenje opterećenja, a za sve važne prijedloge provode se procjene učinka kako bi se osiguralo da koristi nadmašuju troškove. Na primjer, uspostavljanjem poreznog sustava s glavnim uredom pojednostavnit će se propisi i smanjiti troškovi ispunjavanja poreznih obveza za MSP-ove koji svoje poslovanje šire preko granica. Prijedlog o poslovanju u Europi: okvirom za oporezivanje dohotka (BEFIT) troškovi poreznog usklađivanja za poduzeća koja posluju u EU-u mogli bi se smanjiti za čak i do 65 %.

Osim toga, Komisija je od siječnja 2022. u okviru svojeg pristupa „jedan za jedan” predstavila prijedloge kojima bi se trebala ostvariti **administrativna ušteda od 7,3 milijarde EUR**⁷. **Platforma Fit for Future** savjetuje Komisiju i o tome kako smanjiti opterećenje u pravu EU-a.

2.2. Provedba i izvršavanje prava EU-a

Kako bi građani i poduzeća u EU-u mogli u potpunosti iskoristiti prednosti naših zajednički dogovorenih propisa, pravo EU-a mora se provoditi i primjenjivati u potpunosti, pravodobno i ispravno u cijeloj Uniji. Stoga je **provedba prava EU-a prioritet ove Komisije**. U ovoj fazi mandata osigurat ćemo da se još veća pozornost posveti provedbi i izvršenju kako bi dogovoreni propisi donosili rezultate za građane i poduzeća. Rješavanjem pitanja provedbe pri izradi prijedloga i pružanjem smjernica državama članicama problemi će se spriječiti u ranoj fazi. Kako bi pravo EU-a bilo učinkovitije, surađivat ćemo **s državama članicama** i izbjeći nepotrebno opterećivanje poduzeća i građana pri prenošenju direktiva EU-a u nacionalno zakonodavstvo. Ako dođe do kršenja, Komisija će nastaviti suradnju s državama članicama s ciljem brzog rješavanja problema te **odlučnog djelovanja u slučaju povreda** koje ometaju provedbu važnih ciljeva politike EU-a ili ugrožavaju vrijednosti i temeljne slobode EU-a.

Kako bi se uvjerila u djelotvornost provedbenih instrumenata koji su joj na raspolaganju, Komisija je s državama članicama **2022. provela pregled stanja**. Sada provodimo rezultate i

⁶ Za detaljan pregled inicijativa i prijedloga vidjeti Prilog II.

⁷ Godišnji pregled opterećenosti za 2022.; https://commission.europa.eu/publications/2022-annual-burden-survey_en

preporuke tog pregleda kako bismo poboljšali način na koji Komisija i države članice osiguravaju provedbu prava EU-a. Blisko ćemo surađivati s državama članicama i olakšati provedbu novih propisa većom potporom na nacionalnoj razini, posebno u područjima u kojima bi moglo biti potrebno uložiti više napora za pravodobno i ispravno prenošenje direktiva, te sustavnijim praćenjem provedbe uredbi. Nastavit ćemo jačati i transparentnost provedbenih mjera Komisije te ćemo objaviti više informacija i podataka koji će biti prilagođeniji korisnicima. To će pomoći građanima da se uključe u taj proces i pridonesu bržem usklađivanju država članica tako što će se iznositi pozitivna postignuća i primjeri najbolje prakse. Time će se istodobno stvoriti uzajamni pritisak u pogledu neriješenih kršenja prava EU-a.

3. Ostvarivanje šest glavnih ciljeva

Kako je navedeno u govoru o stanju Unije, Komisija je ispunila više od 90 % obveza preuzetih u političkim smjernicama predsjednice Ursule von der Leyen iz 2019. Suzakonodavci bi 2024. trebali uložiti posebne napore kako bi postigli dogovor o neriješenim prijedlozima koji bi donijeli koristi europskim građanima i poduzećima.

3.1. Europski zeleni plan

Europski zeleni plan, nastao zbog hitnosti poduzimanja mjera za zaštitu i očuvanje našeg planeta, naš je plan rasta, kojim svijetu dokazujemo da modernizacija i dekarbonizacija mogu ići ruku pod ruku. EU ima najambiciozniji plan zelene transformacije na svijetu, s ciljem postizanja **klimatske neutralnosti, kruznoga gospodarstva i gospodarstva s nultom neto stopom emisija do 2050. te sprečavanja uništavanja okoliša, očuvanja bioraznolikosti i stvaranja okoliša s nultom stopom onečišćenja**. Nakon ruske agresije na Ukrajinu Komisija je brzo djelovala kako bi nam osigurala opskrbu energijom te istodobno ojačala predanost Unije europskom zelenom planu i povećala industrijsku bazu u sektorima čistih tehnologija. Predložene su korjenite strukturne promjene tržišta električne energije i plina te nove inicijative za poticanje uspostave tržišta zelenog vodika.

Nastavit ćemo ulagati napore kako bismo osigurali da se zelena tranzicija odvija pravedno, pametno i uključivo, a da pritom nitko nigdje ne bude zapostavljen. Aktivno surađujemo s partnerima iz trećih zemalja, među ostalim radi jačanja zelenog rasta. U tu će svrhu Komisija pokrenuti niz zelenih dijaloga kako bi u potpunosti i izravno surađivala s **građanima** te **dijaloga o čistoj tranziciji s industrijom i socijalnim partnerima**. Komisija nastavlja i s pripremnim radom na provedbi budućeg Socijalnog fonda za klimatsku politiku, kojim će se, zajedno s Fondom za pravednu tranziciju, pružiti potpora ranjivim građanima, poduzećima i regijama u tranziciji. Komisija će pokrenuti **strateški dijalog o budućnosti poljoprivrede u EU-u** te će u prelasku na održive prehrambene sustave dodatno surađivati s poljoprivrednicima, dionicima u prehrambenom lancu i građanima.

Suočena s novim globalnim prijetnjama, Komisija je iznijela planove za **zaštitu sigurnosti opskrbe hranom i jačanje otpornosti prehrambenih sustava** u kratkoročnom i srednjoročnom razdoblju. Zahvaljujući svojoj strategiji „od polja do stola” ostvaruje viziju pravednog, zdravog i ekološki prihvatljivog prehrambenog sustava EU-a. Ta strategija uključuje i mjere za postizanje održivog i otpornog ribarstva i akvakulture. Komisija je istodobno donijela daljnje mjere za izgradnju **kruznoga gospodarstva**, predstavila vodeće inicijative za **zaštitu bioraznolikosti i obnovu oštećenih ekosustava** te iznijela najvažnije prijedloge u okviru akcijskog plana za **nultu stopu onečišćenja**. EU radi i na jačanju otpornosti

na katastrofe, među ostalim udvostručenjem flote za gašenje požara iz zraka sustava rescEU i jačanjem našeg Mehanizma za civilnu zaštitu.

Većina inicijativa utvrđenih u Komunikaciji o europskom zelenom planu iz 2019. provedena je, a mnoge su već prenesene u zakonodavstvo. **Nužno je što prije postići dogovor o preostalim prijedlozima** kako bi Unija i dalje bila na dobrom putu prema klimatskoj neutralnosti. To uključuje prijedloge o uklanjanju ugljika, smanjenju emisija metana u energetsom sektoru, industrijskim emisijama, energetske svojstvima zgrada, emisijskim normama za CO₂ za nova teška vozila, homologaciji motornih vozila i motora, reviziji pravila o kružnosti vozila, reviziji Uredbe o TEN-T-u, paketu mjera za ekologizaciju prijevoza tereta, kao i o modelu tržišta električne energije i tržišta plinova iz obnovljivih izvora i prirodnih plinova te vodika. Kako bi se potaknula **održiva poljoprivreda i sigurnost opskrbe hranom**, trebalo bi dogovoriti i prijedloge o biljkama dobivenima određenim novim genomskim tehnikama i održivoj uporabi sredstava za zaštitu bilja. Za približavanje **istinskom kružnom gospodarstvu** potreban nam je brz dogovor o zahtjevima za ekološki dizajn održivih proizvoda, otpadu i ambalaži, pošiljkama otpada i popravku robe. Kako **bismo ostvarili napredak prema nultoj stopi onečišćenja te zaštili i obnovili prirodu**, morat ćemo donijeti prijedloge o obnovi prirode, razvrstavanju, označivanju i pakiranju kemikalija, kvaliteti zraka, pročišćavanju komunalnih otpadnih voda te zaštiti površinskih i podzemnih voda.

Komisija će pokrenuti postupak utvrđivanja **klimatskog cilja** za 2040. kako bi EU ostao na putu prema klimatskoj neutralnosti do 2050. Predstaviti će **europski paket za energiju vjetra** da se ubrza uvođenje vjetroturbina, poboljšao pristup financiranju i poduprla međunarodna konkurentnost europske industrije. Predstaviti ćemo inicijativu o **industrijskom upravljanju ugljikom**, kojom će se utvrditi strategija za okolišno održivo hvatanje, upotrebu i skladištenje ugljika u EU-u, uzimajući u obzir njezinu važnost za postizanje ugljične neutralnosti. Donijeti ćemo inicijativu o **otpornosti vodoopskrbe** kako bismo osigurali pristup vodi za građane, prirodu i gospodarstvo, uz istodobno rješavanje problema katastrofalnih poplava i nestašica vode, kao i inicijativu za utvrđivanje i procjenu najboljeg načina upravljanja klimatskim rizicima u svim područjima politika EU-a.

3.2. Europa spremna za digitalno doba

Nakon proglašenja 20-ih godina ovog stoljeća digitalnim desetljećem s jasnim digitalnim ciljevima EU i njegove države članice utvrdili su mjere za poboljšanje digitalnih vještina, digitalizaciju uprave i poduzeća, poticanje istraživanja i inovacija, premošćivanje digitalnog jaza i nadogradnju naše digitalne infrastrukture. Istodobno, EU je predvodnik u upravljanju rizicima naše digitalne budućnosti. **Aktom o digitalnim tržištima i Aktom o digitalnim uslugama** postavili smo čvrste temelje za pravedno i konkurentno jedinstveno tržište, prilagođeno potrošačima i sigurno u digitalnom području, posebno za djecu.

Iako je mnogo toga ostvareno, i dalje se moramo založiti za postizanje dogovora o ključnim inicijativama koje će unaprijediti digitalnu agendu i ojačati otpornost Europe. **Akt o kritičnim sirovinama** omogućit će Europi da poveća domaću opskrbu, među ostalim povećanjem kapaciteta za rafiniranje i recikliranje, diversificira uvoz tih ključnih materijala i potakne našu industriju da bolje upravlja rizicima u opskrbi, uz istodobno zadržavanje konkurentnosti. Odredbe će se temeljiti na prednostima jedinstvenog tržišta kako bi se potaknule održivije i kružnije prakse te će se omogućiti i zajednička nabava sirovina putem namjenske platforme. Mnogi naši partneri iz cijelog svijeta žele surađivati i razvijati lokalne industrije za preradu i

rafiniranje kako bi se ojačali globalni lanci opskrbe sirovinama. Stoga će se prvi sastanak **novoga kluba za kritične sirovine** održati krajem ove godine. Donijet ćemo i **plan o naprednim materijalima za vodeći položaj industrije**, u okviru kojeg će se zajedno s državama članicama nastojati ubrzati razvoj sigurnih, održivih i kružnih naprednih materijala te njihova industrijska primjena u korist zelene i digitalne tranzicije.

Aktom o industriji s nultom neto stopom emisija europska će se industrija poduprijeti u razvoju i primjeni inovativnih i strateških tehnologija potrebnih za gospodarstvo s nultom neto stopom emisija, kao što su vjetroturbine, dizalice topline, solarne ploče, elektrolizatori, nuklearne tehnologije i skladištenje CO₂. Potražnja raste i u Europi i u svijetu te sada radimo na tome da europska ponuda bude u korak s njom.

Moramo ostvariti napredak i u pogledu uspostave **instrumenta jedinstvenog tržišta za hitne slučajeve** kako bismo pomogli u očuvanju slobodnoga kretanja robe, usluga i osoba te dostupnosti najvažnije robe i usluga u slučaju budućih nepredviđenih poremećaja.

Paket pomoći za MSP-ove, koji uključuje reviziju **Direktive o kašnjenju u plaćanju** i Direktivu o pojednostavnjenju poreza kojim se uspostavlja **porezni sustav s glavnim uredom**, osmišljen je kako bi se dodatno poduprla europska mala i srednja poduzeća, okosnica našega gospodarstva.

Prijedlozi o **umjetnoj inteligenciji** koji su u postupku donošenja ključni su za sigurnu i korisnu primjenu tehnologije koja se posljednjih godina razvija munjevitom brzinom, a prilika će biti sve manje da tu tehnologiju odgovorno usmjerimo.

Uz zajedničke napore s međunarodnim partnerima za jačanje globalnog upravljanja umjetnom inteligencijom **svoja računala visokih performansi otvorit ćemo start-up poduzećima koja se bave umjetnom inteligencijom** kako bismo olakšali europske inovacije. Europski satelitski programi Copernicus, EGNOS i Galileo već donose brojne koristi našem gospodarstvu i društvima te imaju ključnu ulogu u razumijevanju klimatskih promjena, pripremi za njih i njihovu suzbijanju. Osim toga, instrumentom IRIS² uspostaviti će se ključna infrastruktura za sigurnu povezivost, s važnim primjenama u području obrane.

Potrebna su velika ulaganja u digitalne mreže kako bi se ostvarili ciljevi digitalnog desetljeća za 2030. Nakon nedavnog razmatračkog savjetovanja pripremit ćemo teren za moguće mjere politike i regulatorne mjere u pogledu **digitalnih mreža i infrastrukture**, posebno kako bismo olakšali prekogranično djelovanje operatora infrastrukture na jedinstvenom tržištu, ubrzali uvođenje tehnologija i privukli veći kapital u mreže.

Svemirska industrija postaje sve važnija ne samo za promatranje Zemlje i moderne povezane proizvode i usluge već i za obranu i sigurnost. **Svemirskom strategijom za sigurnost i obranu**⁸ iz 2023. nastoji se poboljšati otpornost svemirske infrastrukture i svemirskih kapaciteta EU-a za potporu sigurnosti i obrani te promicati partnerstva za odgovorno ponašanje u svemiru. U 2024. ćemo predložiti **Akt EU-a o svemiru** kojim će se utvrditi pravila, na primjer o upravljanju svemirskim prometom, ali i o tome kako očuvati sigurnost naše kritične svemirske infrastrukture. Taj će se akt dopuniti **strategijom za gospodarstvo povezano sa**

---

⁸ JOIN(2023) 9.

svemirskim podacima kako bi se povećala upotreba svemirskih podataka u svim gospodarskim sektorima.

3.3. Gospodarstvo u interesu građana

Gospodarstvo EU-a pokazalo je otpornost na dosad nezabilježen niz kriza. Ono se suočava sa socioekonomskim posljedicama globalne pandemije bolesti COVID-19 i agresivnog rata Rusije protiv Ukrajine, ali i s važnim izazovima u pogledu konkurentnosti, što će biti predmet predstojećeg izvješća Marija Draghija. Podnošenjem reformi radi osiguravanja dugoročnoga gospodarskog blagostanja i konkurentnosti EU-a uz istodobno jamčenje potpune provedbe europskog stupa socijalnih prava **ojačali smo jedinstveno socijalno tržišno gospodarstvo EU-a.**

Nužno je postići dogovor o prijedlozima koji su u postupku donošenja kako bi se produbilo naše jedinstveno tržište, temelj održive konkurentnosti EU-a. U tom pogledu moramo dodatno unaprijediti **uniju tržišta kapitala** postizanjem dogovora o prijedlozima o nesolventnosti, poravnanju, pojednostavnjenju pristupa poduzeća javnim tržištima kapitala i povećanju dugoročnih ulagačkih kapaciteta osiguravajućih društava te poduzeti daljnje korake prema **bankarskoj uniji** dovršetkom preispitivanja upravljanja krizama i osiguranja depozita. Nadalje, moramo postići dogovor o novim pravilima o postupcima oporezivanja po odbitku, prijedlogu za sprečavanje zlouporabe fiktivnih subjekata u porezne svrhe i nizu mjera za modernizaciju EU-ova sustava poreza na dodanu vrijednost (PDV) i povećanje njegove otpornosti na prijevare prihvaćanjem digitalizacije.

Nadalje, moramo ostvariti napredak u pogledu **prijedloga za poboljšanje oporezivanja poslovanja (BEFIT i transferne cijene)** i sveobuhvatne **reforme carinske unije EU-a.** U području digitalnih financija moramo nastaviti s prijedlozima za poboljšanje pravila za platne usluge i uvođenje okvira za pristup financijskim podacima („otvorene financije”) te ubrzati pregovore o prijedlogu uspostave pravnog okvira za digitalni euro.

Postignut je znatan napredak u provedbi **europskog stupa socijalnih prava** putem njegova akcijskog plana i glavnih ciljeva za 2030. Predložena su pravila za poboljšanje uvjeta u radu putem platformi i okvir za primjerene minimalne plaće, dok je Europska godina vještina potaknula brojne aktivnosti za uklanjanje nedostataka prijeko potrebnih vještina u nekoliko sektora te su uspostavljeni Akademija vještina u području kibersigurnosti i Pakt za vještine. Ojačanom Garancijom za mlade i predstojećom inicijativom za ažuriranje našega kvalitativnog okvira za pripravništvo olakšan je pristup mladim tržištu rada. Europsko jamstvo za djecu pomaže u suzbijanju i sprečavanju socijalne isključenosti jer djeci jamči učinkovit pristup brojnim važnim uslugama, uključujući besplatno obrazovanje, besplatnu zdravstvenu skrb, zdravu prehranu i odgovarajuće stanovanje. Komisija će nastaviti podupirati suzakonodavce da postignu dogovor o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti.

Kao odgovor na zakonodavno izvješće o vlastitoj inicijativi Europskog parlamenta Komisija će 2024. predstaviti inicijativu o **europskim radničkim vijećima.**

Nastavno na sastanak na vrhu u Val Duchesseu surađivat ćemo s poduzećima i sindikatima kako bi **naše tržište rada postalo otpornije za budućnost** u kontekstu korjenitih promjena u tehnologiji, društvu i demografiji. Primjenjivat ćemo instrumente za demografiju kako bismo pomogli u aktiviranju cijelog našeg ljudskoga kapitala.

Predstojeća inicijativa pomoći će u ostvarivanju svih prednosti **biotehnologije i bioproizvodnje, koje su ključne za konkurentnost** i modernizaciju industrije EU-a zbog svojeg velikog potencijala rasta i produktivnosti rada.

Komisija će objaviti i deveto izvješće o koheziji, u kojem se opisuje stanje socijalne, ekonomske i teritorijalne kohezije u EU-u, uzimajući u obzir mjere poduzete posljednjih godina.

3.4. Snažnija Europa u svijetu

Na globalnoj sceni i dalje svjedočimo **sve većim napetostima i geopolitičkim previranjima**. Neselektivni i brutalni teroristički napadi Hamasa na Izrael i njegovo stanovništvo izravno ugrožavaju mir i sigurnost u toj regiji te naglašavaju potrebu za ponovnim oživljavanjem bliskoistočnog mirovnog procesa. Rusija svojim agresivnim ratom protiv Ukrajine i djelovanjem na međunarodnim forumima i dalje dovodi u pitanje temelje multilateralizma i međunarodnog poretka utemeljenog na pravilima.

Vojna potpora EU-a Ukrajini razotkrila je kritične nedostatke u obrambenim zalihama država članica. Kao odgovor na to, instrumentom za zajedničku nabavu (EDIRPA)⁹ i radnom skupinom za zajedničku nabavu u području obrane **podržali smo države članice u jačanju europske obrambene industrije**. Osim toga, **Aktom o podupiranju proizvodnje streljiva (ASAP)**¹⁰ povećali smo kapacitete za njegovu proizvodnju. U trećoj **zajedničkoj izjavi o suradnji EU-a i NATO-a**¹¹ naša je suradnja proširena na nova područja važna za sigurnost – otpornost, nove i disruptivne tehnologije, obranu i svemir.

Primjenom **pristupa Tim Europa** u okviru **strategije Global Gateway**¹² nastavit ćemo jačati i graditi otpornije veze sa svijetom. Provodimo sektorske strategije i akcijske planove, uključujući strategiju za međunarodni angažman u području energetike¹³, Zajedničku komunikaciju o međunarodnom upravljanju oceanima¹⁴, svemirsku strategiju za sigurnost i obranu¹⁵, ažuriranje strategije pomorske sigurnosti EU-a¹⁶, Zajedničku komunikaciju o partnerstvu sa Zaljevom¹⁷ i novi program za Latinsku Ameriku i Karibe¹⁸.

Nastavit ćemo suradnju sa zemljama na zapadnom Balkanu te s Ukrajinom, Moldovom i Gruzijom u cilju njihova budućeg pristupanja Uniji. Isto tako, i dalje ćemo podupirati Istočno partnerstvo i južno susjedstvo.

Unija će nastaviti raditi na izgradnji partnerstava sa zemljama i organizacijama u cijelom svijetu. Konkretno, trebamo nastaviti ulagati napore u **jačanje našeg uzajamno korisnog**

---

⁹ COM(2022) 349.

¹⁰ Uredba (EU) 2023/1525 od 20. srpnja 2023.

¹¹ https://www.nato.int/cps/en/natohq/official_texts_210549.htm

¹² JOIN(2021) 30.

¹³ JOIN(2022) 23.

¹⁴ JOIN(2022) 28.

¹⁵ JOIN(2023) 9.

¹⁶ JOIN(2023) 8.

¹⁷ JOIN(2022) 13.

¹⁸ JOIN(2023)17.

partnerstva s Afrikom te ćemo na sljedećem sastanku na vrhu EU-a i Afričke unije dodatno razviti strateški pristup s tom unijom.

Industrijska strategija za europsku obranu dodatno će potaknuti razvoj obrambenih sposobnosti država članica koja se temelji na modernoj i otpornoj europskoj obrambenoj tehnološkoj i industrijskoj bazi. U tom ćemo okviru nastaviti rad na jačanju europske obrambene industrijske baze nakon 2025. U 2024. ćemo nastaviti ulagati napore u provedbu **Strateškoga kompasa**¹⁹ kako bismo ojačali obrambenu spremnost i postigli da EU postane snažniji i sigurniji. EU će i dalje razvijati paket instrumenata za **borbu protiv inozemnog upletanja i manipuliranja informacijama** kako bi se učinkovito suzbila zlonamjerna djela iz inozemstva.

Nastavit ćemo braniti i promicati **demokraciju, ljudska prava, vladavinu prava** i učinkovit **multilateralizam**. I dalje ćemo se zalagati za zaštitu djece pogođene oružanim sukobima, posebno predstavljanjem revidiranih smjernica EU-a. Solidarnost EU-a putem humanitarne pomoći i Mehanizma Unije za civilnu zaštitu nastaviti će ostvarivati rezultate. Konstruktivno ćemo surađivati sa svim partnerima i nastaviti podupirati program reformi glavnog tajnika UN-a, među ostalim u pripremama za sastanak na vrhu o budućnosti u rujnu 2024.

Kao globalni predvodnik koji određuje standarde moramo ubrzati program **otvorene i poštene trgovine usmjeren** na konkurentnost, otpornost i održivost. Nastavit ćemo raditi na poboljšanju suradnje i trgovinskih odnosa s partnerima te ćemo poticati globalne napore za reformu Svjetske trgovinske organizacije. Revidiranom trgovinskom strategijom EU-a promiče se otvorena, održiva i odlučna politika kojom se podupiru zelena i digitalna transformacija.

Uspješno smo zaključili pregovore o trgovinskim sporazumima s Čileom, Novim Zelandom i Kenijom, a nastojat ćemo ih **dovršiti i s Australijom, Meksikom i Mercosurom**. Komisija će i dalje **nastojati ostvariti pomak i u pregovorima s Indijom i Indonezijom, kao i u sklapanju sporazuma o digitalnoj trgovini sa Singapurom i Republikom Korejom**. Odnosi EU-a i SAD-a ojačani su i našim radom u Vijeću za trgovinu i tehnologiju. Nadahnuto njime, ove je godine osnovano i **Vijeće za trgovinu i tehnologiju EU-a i Indije**. Istodobno smo ojačali instrumente protiv nepoštenih trgovinskih praksi te ćemo raditi na tome da globalno tržišno natjecanje i dalje bude pošteno. Komisija je stoga pokrenula **antisubvencijski ispitni postupak u vezi s električnim vozilima koja dolaze iz Kine**.

3.5. Promicanje europskog načina života

Kao odgovor na pandemiju bolesti COVID-19 Komisija je počela postavljati temelje za europsku zdravstvenu uniju. To obuhvaća jačanje **okvira za zdravstvenu sigurnost**, uključujući novo **Tijelo za pripravnost i odgovor na zdravstvene krize**, kao i **europski plan za borbu protiv raka**, koji je bez presedana, te prijedloge za osnivanje **europskog prostora za zdravstvene podatke** i reformu zakonodavstva o farmaceutskim proizvodima. EU je donio i novu **globalnu strategiju za zdravlje**²⁰ kako bi svoje napore usmjerio na jačanje zdravstvene skrbi u cijelom svijetu.

¹⁹ https://www.eeas.europa.eu/eeas/strategic-compass-security-and-defence-1_en

²⁰ COM(2022) 675.

Komisija će i dalje podupirati rad na zakonodavnoj i operativnoj komponenti upravljanja migracijama. Ključno je da suzakonodavci do kraja ovog zakonodavnog mandata dovrše **novi pakt o migracijama i azilu**²¹. Istodobno je neophodno nastaviti s operativnim djelovanjem kako bi se u suradnji s našim ključnim partnerima ubrzao zajednički odgovor EU-a na migracijske izazove.

Komisija djeluje i na jačanju četiriju stupova **strategije EU-a za sigurnosnu uniju**²², a to su: uklanjanje ranjivosti, povećanje kibernetičke sigurnosti, poticanje suradnje u području izvršavanja zakonodavstva i podupiranje otpornosti na hibridne prijetnje. To uključuje inicijative za uklanjanje terorističkih sadržaja s interneta, jačanje pomorske sigurnosti Unije, među ostalim u kontekstu otpornosti kritične infrastrukture, te zaštitu svemirskih resursa Unije kao što su sateliti i suzbijanje neprijateljskih aktivnosti u svemiru.

Budući prijedlozi o **Aktu o kibernetičkoj sigurnosti** i **Aktu o kibersolidarnosti** imat će ključnu ulogu u jačanju kibernetičke sigurnosti povećanjem sigurnosti lanca opskrbe i jačanjem solidarnosti na razini Unije radi boljeg otkrivanja, pripreme i odgovora na kibernetičke prijetnje i incidente.

Kako je navedeno u šestom izvješću o napretku prema sigurnosnoj uniji, potreban je i dogovor o prijedlozima kojima će se **povećati sigurnost naših građana** i učinkovito suzbiti kriminal, uz istodobno poštovanje naših zajedničkih temeljnih vrijednosti. To uključuje prijedloge o kibernetičkoj otpornosti, Zakoniku Unije o pravilima kojima se uređuje kretanje osoba preko granica, automatskoj razmjeni podataka za policijsku suradnju (Prüm II), prikupljanju i prijenosu unaprijed dostavljenih informacija o putnicima, suzbijanju trgovanja ljudima, suzbijanju seksualnog zlostavljanja djece, povratu i oduzimanju imovine te definiciji kaznenih djela i sankcija.

Akcijskim planom za borbu protiv trgovine drogom i organiziranoga kriminala, uključujući europski savez luka, priprema se teren za učinkovitije zajedničko djelovanje u borbi protiv organiziranoga kriminala i nezakonite trgovine drogom. Komisija će predložiti i modernizaciju pravnog okvira za **borbu protiv krijumčarenja migranata** kako bismo osigurali da imamo potrebne pravne i operativne instrumente za odgovor na novi način djelovanja krijumčara. Osim toga, Komisija će organizirati međunarodnu konferenciju o borbi protiv krijumčarenja ljudi, uzimajući u obzir potrebu za međunarodnom suradnjom i snažnim globalnim savezom u tom području.

U području visokog obrazovanja Komisija će predložiti nacrt za buduću **zajedničku europsku diplomu**, čime će se pridonijeti uspostavi europskog prostora obrazovanja. On će biti popraćen preporukama o osiguravanju kvalitete u visokom obrazovanju i o privlačnim akademskim karijerama.

3.6. Novi poticaj europskoj demokraciji

Tijekom ovog mandata Komisija je posebnu važnost pridala **jačanju i revitalizaciji naše europske demokracije**. **Akcijski plan za europsku demokraciju** usmjerio je naš rad na jačanje položaja građana i izgradnju otpornijih demokracija u cijelom EU-u promicanjem slobodnih i poštenih izbora, jačanjem slobode medija i suzbijanjem dezinformacija.

---

²¹ COM(2020) 609

²² COM(2020) 605.

Konferencija o budućnosti Europe bila je dosad nezabilježen primjer participativne demokracije i omogućila nam je da saslušamo stajališta građana iz cijelog EU-a o budućnosti naše Unije. Zahvaljujući **novoj generaciji panela građana**, koje smo 2023. testirali za tri ključne inicijative²³, a sljedeće će ih godine biti još više, sudjelovanje građana još smo konkretnije uključili u naše instrumente za oblikovanje politika. Poseban naglasak stavljen je na suradnju s mlađim generacijama, koje imaju ključnu ulogu u oblikovanju budućnosti, tako da je trećina članova panela bila u dobi od 16 do 25 godina.

Komisija je u skladu s obvezama iz političkih smjernica predsjednice Ursule von der Leyen poduzela daljnje korake u vezi **sa zakonodavnim izvješćima o vlastitoj inicijativi Europskog parlamenta**.

Preduvjet za demokratsko funkcioniranje EU-a i njegovih država članica neovisno je pravosuđe i poštovanje **vladavine prava**. Kako bismo to osigurali i zaštitili financijske interese EU-a, pomaže nam godišnji ciklus vladavine prava i mehanizam uvjetovanosti. Znatan napredak ostvaren je i u drugim ključnim područjima za naša demokratska društva. Iznijeli smo ključne prijedloge o **transparentnosti i pravednosti izbornog postupka radi jačanja i zaštite prava** različitih skupina u društvu te jamčenja **slobode i neovisnosti novinara** u EU-u. Nastavljamo raditi na **izgradnji demokratske otpornosti iznutra i zaštiti od neprimjerenih utjecaja izvana**. Sada imamo i čvrst pravni okvir za **prekograničnu pravosudnu suradnju**, uključujući sudske postupke i digitalnu komunikaciju.

Otvoreno i uključivo društvo mora jamčiti **jednaka prava i zaštitu** svim društvenim skupinama. Zbog toga je Komisija donijela posebne strategije za prava djece, rodnu ravnopravnost, antirasizam, ravnopravnost Roma, ravnopravnost LGBTIQ osoba, prava osoba s invaliditetom i prava žrtava. **Direktivom o ženama u upravnim odborima**, koja je dogovorena nakon deset godina pregovora, poduzeća će se obvezati da do sredine 2026. ispune jasne ciljeve u pogledu zapošljavanja na vodećim položajima. Ove smo godine donijeli nova pravila o transparentnosti plaća muškaraca i žena, kojima se jača primjena načela jednake plaće za jednak rad, što je važan korak prema rodnoj ravnopravnosti i uklanjanju razlike u plaći na temelju spola. Nedavnim pristupanjem **Istanbulskoj konvenciji Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji** iz 2016. EU je poslao snažnu poruku da je odlučan spriječiti, osuditi i boriti se protiv nasilja nad ženama i djevojčicama u svim njegovim oblicima.

Kako bi imala odgovarajući okvir za izbore za Europski parlament, Komisija će nastojati olakšati postizanje dogovora o **statutu i financiranju europskih političkih stranaka te transparentnosti ciljanog političkog oglašavanja**. Komisija je zajedno s Europskim parlamentom pokrenula i komunikacijsku kampanju čiji je cilj povećati broj mobilnih građana EU-a koji će glasovati na izborima za Europski parlament 2024.

Uspješno civilno društvo te slobodno i kritičko medijsko okruženje okosnica su demokratskog društva te je potreban dogovor o **Direktivi o strateškim tužbama protiv javnog sudjelovanja i Aktu o slobodi medija**.

Pozivamo i suzakonodavce da postignu dogovor o prijedlozima **Direktive o suzbijanju nasilja nad ženama i nasilja u obitelji, Direktive o pravima žrtava, Direktive o standardima za**

---

²³ Otpad od hrane, virtualni svjetovi i mobilnost u svrhu učenja.

nacionalna tijela za jednakost i Direktive o uspostavi europske iskaznice za osobe s invaliditetom. Sljedeće godine donijet ćemo **Preporuku Komisije o razvoju i jačanju sustava za zaštitu djece** u državama članicama te osigurati bolju upotrebu postojećih instrumenata EU-a (zakonodavstvo, mjere politike i financiranje).

Budući da digitalni informacijski prostor sve više utječe na javnu raspravu i donošenje političkih odluka, važno je nastaviti rad na **borbi protiv dezinformacija** kako bi se osigurala slobodna i poštena razmjena mišljenja, posebno uoči europskih izbora.

4. Zaključak

Tijekom protekle četiri godine **Unija je pokazala nedjeljivost i nepokolebljivost u suočavanju s izazovima naše generacije, i to za generacije koje slijede.** Kako bismo obranili Europu slobode, blagostanja i mira, reagirali smo ujedinjeno i odlučno. Takvo djelovanje moramo nastaviti kako bismo postavili čvrste temelje za **jačanje naše Unije i pripremu za budućnost.**

Komisija će do posljednjeg dana svojeg mandata raditi na rješavanju naših zajedničkih izazova. Pružit ćemo snažnu **potporu Europskom parlamentu i Vijeću kako bismo olakšali postizanje dogovora** o preostalim ključnim prijedlozima, a istodobno ćemo iznijeti **nekoliko novih inicijativa** koje su još potrebne za ispunjavanje **naših obećanja i pripremu Unije za budućnost.**

Detaljan pregled planiranih aktivnosti Komisije za 2024. nalazi se u prilogima ovom Programu rada.